

SZERKESZTŐI IRODA:

Magyar-utca végén (Mária-ffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Évi 16 frt v. 32 korona. Negyedévi 4 frt v. 8 korona. 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttéri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Apponyi és a parlamenti reform.

Azt a beszédet, melyet Apponyi Bert gr. a választási törvény revíziója tárgyában tett interpellációjára bevezető elmondott, az öngazoltatás elégtelenségével olvastam.

Az alapot erre az érzületre az a körülmény szolgáltatott, hogy midőn az országpolitikai harcok ádáz szenvedélyben szőszakgatott ellenzék reszmenzéről 1894. nyarán ismételt elmondott és Apponyigr. ez időben bemutató tartott Jászberényben, a nagy befolyású ez a megszólalását elhatárova, egy cikksorozatot írtam s az Apponyinak emlitett beszédétől szükségesképpen következő eszközökül parlamenti reform követelését jelöltem meg.

Talán nem csak engem érintett az a kellemetlenül, hogy az ellenzék az a hadműveleteinek ezt a természetesen, úgy szólván kínálva kínálózó természetét nem igyekezett elfoglalni, a parlamenti reform követelésének valamennyi ellenzéki árnyalat egyesítésére annyira alkalmas jelszavát elejtette, sőt egyes elemei azzal szemben bizonyos kelletlen huzódózást tanúsítottak.

Am lehet-e ma ellenzéki ember, a ki ezt a választást, ezta, mondhatni — aluszékonyság conservativismust jóvá tenni ne tudná, a ki még most, az 1896. évi választások szörnyűséges tanúságai után, abban a hitben ringatná magát, hogy a mai választási rendszer nyújtotta alapokon — nem többséget szeretünk, de bár eddigi positionkat megtartanunk lehetséges lesz?

Nós ha volt ilyen, azt alaposan felvilágosította tévedése felől az a lapidaris, de lapidaritásában megdőbítő hatású beszéd, melylyel Apponyi Bert gróf a parlamenti reform követelését napirendre tűzte.

De felvilágosíthatja ez a mai helyzetet irtózatossá konventualit és az abban rejlő hazugság végzetes hatása felől azokat is, a kik nem sorolják magukat az ellenzék táborába, de a parlamentarismns érdekeit szívűkön viselik.

Magyarban a modern alkotmányos felvilágosítás az a kezdetben annyi lelkességgel üdvözölt intézménye nálunk sorvadóban van. És sorvadását az a

fertőző anyag idézte elő, a melyet választási rendszerünk immoralis hazugságai oltattak bele.

Jól és igazán mondja Apponyigr. hogy ez a választási törvény a képviselői mandatumot a gazdag aristokratia, a plutokratia és a kormány protektio privilegium — levelévé tette.

A ki nem rendelkezik szerencsés családi összeköttetésekkel, a ki nem viheti a választási küzdelem vásárpiaeczá silyedt forumára a pénz immens tömegét és nem biztosítja maga részére a kormány támogatását vagy jóakaratu semlegességét: az ma csak az ábrándozás vakmerőségével gondolhat arra, hogy képviselővé legyen.

És téved az, a ki ennek a szörnyű helyzetnek alapját csupán a rendszer kezelésében látja. Eltagadhatatlan, hogy Bánffy Dezső bárónak minden ellenállást egyformán megörli kormányzati lelkiismeretlensége minden eddigénél, inkább kizsákmányolta a liberális hatalmi monopolium érdekében a mai választási rendszernek a mindenkori kormány javára oly nagy előnyöket biztosító rendelkezéseit.

De vajjon az, hogy Bánffy br. ezt tetette nem arra a meggyőződésre kelle vezessen bennünket, hogy nem elégedne meg magának a kezelésnek taktikájával tegyük kritika és revízió tárgyává azt a rendszert, melynek ez a kezelés nem kinövését, hanem természetes hajtását képezi.

Nem akarunk ez uttal a választási reform kérdésének részletezésébe bocsátkozni. Tartózkodunk ettől már csak azért is, mert a részletezés könnyen idézhetne fel a reform hívei körében is olyan ellentéteket, melyeket épen a reform biztosítása érdekében kerülendőnek, vagy legalább is hatásukban mérséklendőnek ítélünk. Részünkről nygan nem csinálunk titkot abból, hogy a mai helyzet gyökeres javítását csak is a szavazati jog széles körű kiterjesztése sa titkos és legalább bizonyos mértékig lajstrom szerint való szavazás behozatala által véljük elérhetőnek. Örömmel üdvözlünk azonban minden törekvést, mely a mai helyzetet javítani akar s támogatjuk azt az aktiot a mely a radikálisabb győgmódtól tartózkodva, a mai helyzet legkirívóbb fonákságainak az orvoslására irányul.

Igy halasztást nem tűrő feladatok: a census egységesítése a választó kerületek igazságosabb beosztása.

A választási lajstromok összeállítása körül követett eljárás egyszerűbbé, átlátszóbbá tétele, a visszaélésekre szabott büntetések szigorítása, a helyi érdekek befolyásának redukálása, a választások örvénye felett gyakorolt közjogi biráskodásnak független bíróságra ruházata és a parlament függetlenségének az incompatibilitási törvény módosítása után leendő emelése.

Egy helyes parlamenti reform, mely maga iránt új igényeket támasztani nem akar, de a legszükségesebb javításokra el van határozva, egyet sem zárhat ki keretéből a most felsoroltak közül, de mindezek tekintetében mielőbbi, elődázhatatlan törvényhozási intézkedéseket involvál.

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy a kormányban még most is meg van-e a lelkiismeretlenségnek az a byrantinismusa, mely mindezek elől a „quveta non novora” opportunizmusának kényelmesen bő köpenybe zárkozik, de még nagyobb kíváncsisággal várjuk az ország ellenzéki pártjának s általuk a független közvéleménynek a reformkövetelés zászlója körül leendő azt az inposans sorakozását, a melynek Apponyi kúrtjének szózatára — ha van még erkölcsi érzék és hazafiság a magyar közéletben — feltétlenül be kell következnie.

Ugy érezzük, hogy soha nem volt kérdés, mely annyira méltó lett volna a közvélemény megnyilatkozására, mint ez s elvárjuk az ellenzéki pártok központi és vidéki vezetőitől, hogy erre a megnyilatkozásra egy egyöntetű és országos agitatio szervezésével mielőbb megadják az alkalmat.

Dr.

Politikai hírek.

Bács Almáson kormánypárti programmal Latinovits Géza borsódi nagybirtokost léptették fel Szederkényi Nándor ugronpárti jelölt ellen.

A képviselőház a szövetségi javaslat letárgyalása után június 8-ig szünetelni fog. De még a szövetségi javaslat részletes tárgyalása közben benyújtja a kormány a fegyverügyi adókról szóló törvényjavaslatot, miuthogy a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter a közlelbi közös tanácskozás alkalmával megegyezett abban, hogy e javaslatot, a kiegyezési javaslatok közül ki-

véve ugy készítse elő a magyar kormány. hogy június 8-án már tárgyalható legyen. Az osztrák kormányra az a kötelesség hárul, hogy az e javaslatnak megfelelő intézkedéseket kellő időben Ausztriában a rendelkezésre álló módon életbeléptesse.

Gymnasiumaink betegsége.

Budapest, május 20.

Rohamosan esik visszafelé az ifjúság. A nemes tűz, a lelkesedés teljesen kivész a fiatalságból s az iskolák padjairól kikertült ifjúság napról-napra satnyul, testileg ugy, mint szellemileg.

Mi az oka ennek a dekadenciának? Kérdezzük önkéntelenül. Könnyű erre felelni, semmi más: a középiskolai nevelés, oktatás, tanterv, tanrendszer. Ez teszi testileg satnyává a mai ifjúságot, s ez betegesíti el egyzersémsint az ifjúság szellemi erejét is.

Segíteni kellene bizony ezen valamit. De hogyan? Mivel lehetne megakadályozni ezt a betegséget. Nem kell messzemenni. Az a tanterv, a mely szerint a mi ifjúságunkat nevelik, nem nekünk való. A németektől plántálták át hozzánk, a hol szobatudósokat nevelnek az ifjakból. 6 éves koruktól 18 éves korukig nyomorgatják őket egy füldelt levegőjű szobában összehúzócsoda: a tehát, ha az érettséghez eljutva nyavalygós, ideges népség lesz belőlük, s így kerülnek aztán az egyetem padjaira.

A közoktatási kormány azonban most sem gondol azzal. Hova tovább jobban megterhelni az ifjúságot. Az órákat, a tárgyakat szaporítják. Maholnap megérjük, hogy 10—12 latin óra lesz egy héten, minden napra kettő és mi ennek a következménye: az elbutulás. Minél inkább szaporítják a latin órákat, annál kevesebbet fognak tudni, mert elvész a tanulási kedv s a vége az, hogy az életbe kerülve az érettségizett ifju: nem tud egy egyszerűt mondatot latúra lefordítani. A cosiusok, sinusokkal halálra gyöttrik az ifjúságot s mi az eredmény: hogy az érettségizett ifju nem tudja megcsinálni az összedadást.

Igy van ez mindennel. Komoly, előrelátó emberek, kik szívőkön hordják az ifjúság nevelésének ügyét, fájdalommal tapasztalják napról napra ezt a dekadenciát. És irnak is ellene, de mit használ? Ki hallja meg ezeket a hangokat? Most a napokban is felszólt egy ilyen ember és igen találóan vázolja a középiskolák betegségeit.

Megjárná ez a nevelés, ha legalább a szellemet művelnék, ha legalább a test rovására a lelki erőket tudnák kikepezni. Szó sincs róla. A magyar tankönyv minél botrányosabban homályosabb és terjedőbb, annál jobb. A tankönyvirok kevés kivétellel ellen-

segei és pedig gonosz ellenségei a rövidségnek, a világosság- és szabotosságnak, a tanárok pedig egy hallatlan, érthetetlen miniszteri rendelettel tartoznak vakon menni a tankönyv után.

Tessék csak kissé számítani, 5—6 órán át kell egy fejletlen, növéseben levő ifjunak kinos leckeelmondásokat és sokszor még kinosabb magyarázatokat figyelemmel hallgatnia. Ezután a hat órai munka után ott-hon, a mai rendszer szerint legalább is négy órán át kell emészthetetlen rossz stílusban megirt leckeiket bevágnia, szót szednie, rajzokat, írásbeliket készítenie.

És ez így megy nyolcz éven át. Nyolcz órai csaknem egyfolytában tűzött intenzív szellemi munka teljesen kifejezett, ferős idegzett férfit is tönkre tesz, hát még egy városi, vagy épen egy nagyvárosi sötét udvari szobákban, tulzsufolt lakásokban nevelt gyermeket.

És mikor az a diák az érettségit letette, testben-leleekben kifáradva, kimerülve feljön az egyetemre itt a feltettség, — melybe a tanterv szerint belénevelték, megöli, tönkretesz még jobban s így aztán gondoskodva van, hogy a nemzet valóságos beteges szörnyekkel árasztassék el, a kiknek idegességénél csak késztetlenségük nagyobb.

Ne hozakodjanak elő a gymnáziumi tornaórák üdítő hatásával! Jobb volna, ha nem is tanítanak azokat a fejszédítő komédiás mutatványokat. Kiizzadnak a gyerekek és aztán ugy, izzadtan mennek haza óra után, kúnn a szabadban aztán természetesen következik a megfűlés, mert a „dicső” tanterv szerint a tornaóra rendesen utolsó, a mely után csak a hazamenet következik.

Felgyűjtötték annak idején a diákokat tornaversenyre a fővárosba. Ott óriási tetszéssel találkoztak a hatalmas gyerekek, s szó a mi szó, jól esett őket látnunk. De az idekerült fiúk főgymnáziumi ifjúságnak csak igen csekély kiválogatott része volt. Az átlag az ott-hon maradt rész. Az pedig bizony satnya gyenge nép, nem annyira a természetből, mint attól a német-majmoló, esetlen és szerencsétlen nevelési tanrendszertől, a melylyel őket naponkint gyilkoltatjuk drága pénzért.

Az eddigi szisztemának utolsó nyomait is meg kell szüntetni. A magyar nevelési és tanítási rendszernek magyarnak és nem németnek kell lennie. Önálló rendszert kell kidolgozni, a mely megfelelő legyen a mi viszonyainknak. Erre nézve álljon itt egy pár alapelv.

1. A latin nyelv oktatásának az a bornirt rendszere, a mely jelenleg használatban van, fent nem tartható. Más, gyakorlati módszerhez kell folyamodni, a mely lehetővé teszi a latin órák számának leszállítását. Hasonlót mondani a görög nyelvről is.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. Május 21.

Hang, szó, nyelv.

Az Öserő bevégzte nagy munkáját. A megkérgesedett föld hátán rengeteg erdők születtek; sűrűjében állatok, águin madarak tályáltak. A tájétkzó tenger harsogva mosta a szikla oldalát. A folyók egyhangú zúgással, a patakok fecsegő csobbanással szeltek keresztül a völgyeket.

Az embert együgyűségében megszánta a Prometheus, a hatalmas titán s ellopott az égől egy szikrát. Ettől lobbot vetett az eszmélődés tüze, melynek fényénél meglátták az emberek előbb a kőbaltát, aztán az aczél élel, végre az arany és grémánt csillogását.

Ekkor az öserő a leghatalmasabb Geniushoz fordult, ki az atya minden művére az ihlet erejét lehelte és így szólt hozzá: Eredj a rengetegből Öröközlöd babér és cserfalombból fony koszorút, majd én előszólitom ama három testvért, kik nélkül teremtetem nem volna a világ, minthogy ők minden művemnél az élet első feltételei. Szólni fognak, s a melyiknek beszédje a legtetszőbb, koszorúzd meg.

Az Öserő borongón ült. Mellette a Genius tartá hervadtatának koszoruját. Ekkor a legidősebb beszélni kezdé:

Nevem: Hang. Lakásom a mindenség. Kiválóképpen nem kötöm magam semmi teremtményhez, mert szeretem a végtelenség-

get és közös vagyok mindennel, a mit megteremtél. Nemcsak az állatok milliárd érték meg egymást általam, de én vagyok a szellő-furalomban az elszenyerítő. Gyönyört nyujtok a pásztor furulya dalában és élvezetet a fülemile-ének búbjában.

Ha hallotok a háborgó tenger morgásában, megérzitek fenségemet: ha halljátok a haragos ég dördülését, remegtek retentő erőni előtt.

Általam beszél az ég a tengerrel, midőn ennek szilaj zúgására csattanó durranással felel. Általam beszél a gyenge növényzet, ha a szél csapkodó szárnyaival végig subint az ágakon, vagy a hullámzó kalásztengert legyinti csendesen s elhaló zizzzenéssel felelgetnek egymásnak a kalász fejecskék. És nem jajdul-e fel az erős szikla, midőn a befagyott víz nagy robajjal széthasítja szilárd kebelét?

A föld határa szűk nekem. Sebes röppenéssil szárnyalok be ismeretlen világokat és az űrben rohanó égi testek milliódin zendülök mindenütt és mindenre felírom az élet bizonytalanságát...

Örök anyag vagy forma nélkül — szólt a genius. Éreztetni tudod magad, de megér tetni nem. Koszorum nem tied.

* * *

Ekkor a második testvér lépett elő. Nevem Szó! Lakásom az a világ, melyben emberek laknak. Nincsen olyan erőm, mint a vihar zúgásának: nincs olyan haragom, mint az ég dörgésének. Nem vagyok olyan csattogó, mint a csalogány, s nem vagyok olyan elszenyerítő, mint a szellő sut-

togása. — Több vagyok mégis valamenynyinél.

Száz meg százféleképpen hangzom. Ezer meg ezer változásom van. Minden tárgy megnevezésére más alakot öltök, minden forgalomnak egyetlen árnyalattal más értelmet adok.

Nemcsak nevűkön szólítom a létezők ezreit, de számot tudok adni cselekedeteiről, megnevezem vágyaikat, elősorolom rendeltetéseiket és megmagyarázom a lapangó sejtelmeket.

Nem a mindenség zavaros öléből, hanem az emberi ajkáról fakadok. Más alakban, harag szül, más alakban, ha szeretek. Más vagyok a bubán, más az örömben. Megérted, ha boldog vagyok, észreveszed, — ha szenvedek. Kifejezem mind azt, a mit nem látsz, nem érintesz, és nem hallsz, s a mi nem mint megfoghatóság, de mint fogalom látszik. S ha nem is vagyok feltalálható a világegyetem minden zugában, ámde minden területen lakom, hol ember van, s élek mig ember él. Homlokomra az élet és okosság egyaránt fel van írva...

Erő vagy hatalom nélkül. Hasznos, okos, szükséges. Szó, szó és szó mondá Géníus Koszorumat neked se adom.

* * *

Ezután a harmadik testvér szólott. Nevem Nyelv. Hazám egy nemzet szűk birodalmáig terjed. — Ámde magamba egyesítem mindazt, a mit testvéreim külön birnak, én birom mindazt, a mire ők egyesült erővel is képtelenek.

Midőn a harag ingerel, oly vésszenen

zugok, mint a tengeri ár, ugy dörgök, mint az ég és ugy sújtok, mint a villám.

Ha szeretet édes izgalmat csal az ajkakra; oly lágyan auttogok, mint az esti szellő, dallamosan zendülök, mint a pásztor-furulya és oly bájosan csengek, mint a csalogány dala.

Ha bánat keserít, könnyeket csalog a szemekbe és ha öröm vidit, csapongó kedvem szétterül s nevetésem indit.

Nem vagyok hang értelem nélkül, nem vagyok szó érzés nélkül. Szerves lény vagyok, felruházva a szellem csodás erejével, töle nyerve hatalmat a Hang és pusztá Szó felett.

Én az ajkakat csak eszközült használok. Engem az agy szül, a szív tisztít, a szellem táplál. Általam nem az állatot, nem is az embert ismered meg, hanem a nemzetet. A holt beszédbe én öntök lelket, s az emberből nemzetet alkotok.

A faj és vér csak általam tudja gondolatait kifejezni, törekvéseit megértetni csak velem tud küzdelme mellett lelkesíteni; mert egy láthatatlan szállal, a testvéri rokonszeny varázsa fonálával egymáshoz tudok kötni — milliókat.

Nem csupán az élet, és nem csak az okosság van a homlokomra írva, hanem ott ragyog az eszme, a gondolat, mit az öntudatosság parancsszava alkotni és teremteni hifel. Bennem kifejezve a nemzetek jelleme; hozzám kötve létezésök. Mert az én lelkem a nemzet lelke és az én szellemem a nemzetek szelleme. Én is ha beteg leszek, vagy elveszek — tengődhetik még egy ideig a test, de nem sokára meghal — eltűnik.

Ezért az öröktől fogva való és a végtelen időkig leendő Öserőre mondom: jaj a nemzetnek, mely engem efleled.

... A Genius kinyújtá karjait és hallgatva nyujtá oda koszoruját.

Nera.

Gyilkossággal vádolva.

— Angolból fordította: **Amica.** —

Prólóg.

II.

(Folytatás.) (6)

A Rektor, a lámpással előtűtt jön. Vagy hat lépéssel előzi meg őket, midőn a kapuhoz érnek, és engemet meglátva sietve jön hozzám.

— Roy kisasszony, menjen bel mondja nekem parancsoló hangon.

De az ő rendelete éppen olyan kevés hatással van reám, mint a Tilda kérése. Hal-lom, ennyi az egész. Erősen megfogva a lámpát, összeszorítom az ajkaimat és helyt állok. A szomorú menet befordult a kapun, és én velük megfordulva, világítom az utjokat.

Azt hiszem, hogy ezelőtt tíz évvel meg tanultam az önrulom mesterségét. Tudom, hogy fiatal leány koronban nem volt erőm, sőt még most is, a minden napi életben, impulsi, heves, és ingerlékeny vagyok. Idegesen rettenek vissza a fájdalomtól, és könnyen elérzékenyülök, és ez a gyalórságom, esztelen reszketésben, és gyenge, nőies könynyekben nyilvánul; de, midőn sürgetős szükség van a nyugodtságra, megtanultam egy szigorú iskolában, melynek leckeit nem egy könnyűen lehet elfelejtetni, önrulmamam megtartani.

És most, a mint a saroglya mellett megyek, melyben talán halva fekszik az a

2. Az órák száma mindennap 4-re redukálód.

3. A tankönyvek rövidek, világosak, szabatosak és helyes módszer szerint kidolgozottak legyenek, különösen az alsóbb négy osztályban.

4. Főgond fordítandó az ismeretek rendszeres voltára, nem pedig azok sokaságára.

5. Legfőbb dolog legyen a nevelési irányban a szilvépítés, a blazirságnak kerülése. Nincs utálatosabb, mint mikor egy ifjú, tele ismeretekkel sem lelkesedni, sem örülni nem képes.

6. A test erősítése és edzése, a tornatanítás egészen átalakítandó. Az ifjak trainirozása katonai rendszer szerint történjék, mert nem komédiásokra, hanem erős emberekre van szükségünk.

A közép iskolai nevelés, oktatás, tanterv, tanrendszer teljesen nem illik be sem a mai idők keretébe, sem a magyar viszonyok közé. Mi keresztény, jellemes, testben és lélekben erős honpolgárokat akarunk nevelni, és nevelünk feltételek, szédélgo, cinikus és blazirt szobatudósokat.

S a szegény tanárok!

Oh, ezek a szegény emberek, kiket valóságos szárazdajkassági oltalom alá helyez a közoktatási kormány! Bosszantja őket a tanterv, bosszantja a fiuk, regulázza az igazgató, nyagatja a főigazgató, félelemben ejtik a „tudós” kormánybiztosok, mindezeknek a tetejébe jön egy csomó miniszteri rendelet, a melynek nincsen se szeri, se száma, s ha az egyiket megtartjuk, akkor meg kell szegni a másikat! És legvégül jön a nagy közönség, a mely a gyermekekkel való jó bánásmódot, kiméletet és — önállóságot követel a tanártól! Oh, háromszoros jaj annak, a kit ez a rendszer akár a padba, akár a katedrára ültet!

Lesz-e ennek már egyszer vége?

Vidék.

Kőhalom, május 18.

Folyó év április 17-é d. u. 1. órák a csendes kis városunk nyugalmát és az oláh lakosság hűvösti ünnepét megzavarta a harangok váratlan megkondulása, mely tüzet jelzett a tényleg a városnak egyik — oláhok által lakott — részében hatalmas tűz dühöngött, melyet a legnagyobb erőfeszítés dacára nehezen sikerült eloltani, úgy hogy egyesek jelentékeny kárt szenvedtek. A segítségnyújtás eszméje a magyar társadalomban csakhamar gyökeret vert és nevezetesen ennek nemes asszonyai állottak segítségnyújtás mikéntjéért illetőleg egy műkedvelői előadásért sorompóba; az eszme hamar lett testté, mert ezen előadás f. hó 14-én tartott meg. Nyitányul Eisenlohr segesvári kir. pénzügyigazgató helyettes színességből elvállalván a közreműködést, szavalt a hatással a „Dal a nőkről” című magas szárnyalású költeményét. Ezt követte az „Egyetlen leány” című vígjáték.

Ezen mulattató kis egy felvonásos vígjátékban az egyes szereglők: Szongott Vilmos (Sumbaligasky), Babos József (Boldizsár), Duka András (Marciusz Henrik), dr. Tompa István (Rasatinsky Kázmér), dr. Vorsatz Antal (Gomójits Mátyás), Manassi Géza (Darsinczy August), dr. Tompa István (Kamila), dr. Vorsatz Antalné (Paulina), Bokor Andrásné (Agasa), Babos Józsefné (Louisa), Tisell Mili (Pepi) oly derekasan feleltek meg az elvállalt feladatnak, hogy azok a

férfit, kit nőisége egész szenvedélyével és gyöngédségével szeretek, szilárd léptekkel tudok menni, alampát egyenesen tudom tartani a kezemből, mely nem reszkett. Könyvet nem hullatok; nem sírok és nem jajgatok.

A mint a házhoz érkezünk; a Doktor jön utánunk lóháton a kerti uton, ötlet látva mindnyájan megkönnyebbülve lélegzünk. A mint ő előre lép, minden szem az ő arcát vizsgálja, hogy a verdiktjét olvassa. Mint vezér foglalja el a helyét. Alázatosan, kérdés nélkül mindenki követi az utasításait. Beteg — zúzdottan, vérezve — vitték be, és letették oda, a hova ő mondta; aztán, egy vagy két rövid szóval kiűrti a szobát a bent levőktől, amár a Rektornak. Matildának és nekem megengedi, hogy bent maradjunk.

Doktor Grey előbb Matilda néz, gyors de kételkedő tekintettel vizsgálja, kissé előgondolttul huzza össze a szemé dőkei, aztán, átható tekintetét reám fordítja.

— Maga képes a sebet és vért látni a nélkül, — hogy elájuljon? — kérdé élesen.

Nem válaszolok a kérdésre: de úgy látszik, hogy azzal, a mit mondok, meg van elégedve.

Doktor ur, mondja meg, hogy miképpen segíthetek, és én engedelmeskedem.

— Álljon mellettem. Igen, álljon ide! Fogja ezeket a kötélkeket!

Matild előre lép.

Doktor ur, engedje, hogy Roy kisasszony helyett én legyek a segítségére — mondja. Nekem több tapasztalatom volt.

— Grey, Christi asszonyt jól ápolónak lesz, jegyzi meg a Rektor ugyan abban a pillanatban.

— Roy kisasszonynak biztosabb a keze, válaszolja a Doktor.

A következő órában a Doktor mellett állok, és az utasításait teljesítem.

legidősebb emberek, kikre oly előszeretettel szokunk hivatkozni, sem emlékeznek ilyen sikerült műkedvelői előadásra. Záradéktól dr. Tompa Istvánné énekel népdalokat olyan közvetlen melegséggel és érzéssel, hogy kénytelen volt a tapetiharnak engedve, ráadásul még egy pár dalt énekelni.

A színdígit meglett nézőtér, melyben kedves segesvári és vidéki vendégeket láttunk, élénk tapetiharnal közönte meg az estély nyújtotta ritka élvezetet. Mulasztást követnek el, ha fel nem említeném, hogy a szász lakosságnak egy nagy része örvendtes megjelenésével tanujelét adta annak, hogy kézségesen leteszi fillereit a jótékonyk ol-tárára, a midőn arról van szó, hogy vallás és nemzetiégi külömbőség félretételével embertársaink segítségünk. A jótékony célra fordított 102 ft az okozott kárhoz képest ugyan nem nagy összeg; de „in magna et voluisse sat est.”

S.

Emléket Orbán Balásnak.

Az Orbán Balás emlékére, lapunk szerkesztőségéhez a következő adományok folytak be:

Megmozdult a Székelyföld fiatal-sága. A székely-udvarhelyi ev. ref. collegiumból 15 ft 29 krt vettünk. Beküldötte a kollegim igazgatósága. Az összeghez adakoztak:

Az I. g. osztály növendékei 185. II. g. o. növ. 55 kr., III. g. o. növ. 130, IV. g. o. növ. 90 kr., V. g. o. növ. 1—VI. g. o. növ. 109. VIII. g. o. növ. 110. A tanári kar adománya 750 és pedig Gónczy Lajos, Fejes Áron, Szabó Árpád, Félegyházy Antal, Ravasz Árpád, Molnár Károly, Dénesi Ödön, Ilyés István, Kovács, Olasz Gyula, Szabó András, Solymossy Lendre.

Gál Lajos uradalmi intéző 1 frtot küldött be. A szobor alap mai bevétele 16 ft 20 kr. Eddigi gyűjtés összesen a multkor említett 2 frt kiadást leítve 76 ft 39 kr. A pénz gyűmölcsözőleg elhelyezték a kolozsvári Népbank 12. számú gyűjtőkönyvében.

Az Unió-émléktábla.

Kolozsvár, május 21.

A Redoutnak „kincses” Kolozsvár e nevezetes épületének, mely 1848. május 20-án és 30-án annyi lelkesedések, s oly magasztos eseménynek volt tanúja és színhelye, fala többé már nem lesz jeltelen. — Emléktábla fogja jelölni a történelmileg nevezetes épület homlokát, mely hirdetni fogja a késő ünökáknak is azt a napot, mely nemzetünk jövőndő boldogsága felett határozott. Azt a napot, melyen a szabadelv eszmék főuri tárogatójának, Wesselényi Miklósnak menydörgő szónoklata megrezgettette a levegőt; a mikor a magyar haza szíve egyet dobant s a test beteg s tagjaiba új vér áradott szét, mely a sápadt tagokat együttműködésre bírta; a mikor az „Unió” a Kolozsvárra egybegyűlt rendek erkánszeri údvivalgása között kihirdettett.

Nagy nap volt az s most ötven év alkonyán újra felelevenítjük annak emlékét, áldozunk a hazafiság oltárán, hogy a nagy ősk példájából ihletet merítsünk s új erőt

és bizalmat nyerjünk hazánk jövője iránt. Feljuttjuk, mert hiszen megemlékezni a mult-ról szép dolog; megemlékezni egy nemzet szép multjáról, ragyogó, fényes napjáról: dicső dolog. A mely népnek, nemzetnek van emlékezete a multról: annak a nemzetnek van reménye a jövőhöz is, mert: „A mult emlékezete, a jelen megbecsülése, a jövő legbiztosabb záloga.”

Azt a dicső napot, mely háromszázados könnyeinket törölte le arcunkról, mely a háromszáz év óta szomoruan szóló magyar nótát újra viggá tette s a darabokra osztott hazát egyesítette és annak lakóit testvérekké avatta, azt fogja emlékeztetnkbe idézni az a szerény márványlap, melyet az „Unió” kimondásának 50 éves évfordulója alkalmából a Redout falára készített az egyetemi ifjuság.

Az emléktábla egyik helybeli jóhírű kőfaragó-műhelyből, a Nagy-testvérek műhelyéből kerül ki és gránitból készült. Hossza egy méter, szélessége pedig hetvenöt centiméter. Szóval meglehetősen nagy lesz, melyen hatalmas, szembeütő betűk fogják hirdetni a késő századoknak is azt a nagy napot, melynek emlékére készült s melynek emlékét örökíti meg.

A tábla a befejezés stadiumában van s minden bizonnyal a nagy ünnepe, az „Unió” ünnepén ki fog bontakozni a fehér lepel alól s mi büszke, felemelt homlokkal fogunk rá tekinteni, mint kegyeletünknek szerény jelére.

A díszes keret azonban, melyről e lapban megemlékeztünk, az ünnepélyre nem lesz kész; Fadrusz János, jeles szobrászunk, nagy elfoglaltsága miatt, csak most készíti a tervét. Nem hallgathatjuk el, hogy e munkájért hazafiságából kifolyólag és a nemes eszmétől áthatva, mit sem vesz. Csapán az ércbeütés fog pénzbe kerülni. Remélhető azonban, hogy a keret is rövid idő alatt elkészül s nem sokára ott fog ékeskedni az emléktábla körül, mely tanuságot fog tenni a késő nemzedéknek, a kolozsvári Ferencz József Tudományos Egyetem ifjuságának ideális érzületéről s hirdetni fogja áldozatkészségét és hazaszeretét.

Bró Lajos.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 21.

— Hegedüs Sándor Kolozsvár város első kerületének orsz. képviselője e hó végével Kolozsvárra érkezik, hogy a Protestáns Irodalmi Társaság közgyűlésén, mely ez évben Kolozsvárt lesz, elműködjön. Ez alkalmat, mint halljuk a választók felakariják használni arra, hogy kifejezzék elismerésüket és bizalmukat a népszerű képviselő iránt. A választók eme törekvése ellen nincsen semmi kifogásunk, sőt helyeselni tudjuk csak azt, ha a választók képviselőjük igaz érdemeit respektálni tudják, s kifejezését is adnak ennek. Ámde kifogásunk van az ellen, hogy az egyik képviselő népszerűségét és nyumbuszát felhasználja arra, hogy egy teljesen népszerűtlen, renegát politikus szintén együtt ünnepléssé.

Hegedüs Sándor és Groisz Gusztáv között a választók a külömbiséget nagyon is meg tudják tenni s míg a Hegedüs Sándor ünneplésében szívesen vennének részt, a Hegedüs — Mennyi idő alatt szerezhet Ön egy jó ápolónét? kérdem élenken. — Reményem, hogy holnap. — Előbb nem? — Félek, hogy nem. — Ha Christiane Conway mellett marad, sürgetem nyugtalan türelmetlenség-gel, én át mehetnék Plymouthba. — Ha a kórházba mennék, ott kaphatnék ápolónét, a ki visszajárna velem. — Ebben a ködben nem volna tanácsos azt tenni, — válaszolja a doktor mosolygva. Ne nyugtalanodjék, néhány óra múlva ismét itt leszek és ígértem, hogy holnap a legnehezebb feloltságtól fel leszem mentve. A doktor elmegy és én nem merem azt a kérdést intézni hozzá, a mit szándékoztam volt kérdezni. A lépéskötn lemenő léptei hallgatózom és hallom, a mint az ajtó kilincsét keresi, ekkor felállok és utána megyek. — Doktor Grey! kiáltom halkan. — Igen, Roy kisasszony. — Hideg, ködös levegő árad be reánk és a doktor az ajtó tartva, a küszöbön áll. — Mind a két kezemet a karjára teszem és szememet az ő darabos, mogorva, de jóindulatu arcára emelem. — Doktor ur, mondja meg nekem, — kezdem. — Mit mondjak meg magának? kérdé és rendesen nyers hangja egészen meglágyult. — Conway az életben marad? — Roy kisasszony, válaszolja Grey ur, komoly, szilárd, de nyájas hangon, ha az én képességem és a maga gondoskodása, a mai közös imádságunkkal, megtudja öt menteni, akkor életben marad. Ennél többet nem mondhatok. (Folytatás következik.)

Groisz féle ünnepléstől bizonyára igen sokan tartózkodni fognak, mert nem fogják soha megbocsátani Groisz Gusztávnak Pál fordulását. Azért igen tisztelt jó urak oda át, ha csakugyan az a célotok, hogy Hegedüs Sándor lejtövele alkalmával megtiszteltessék, hagyjákot békét Groisz Gusztávnak s havan guszutosok hozzá, hát ünnepléjétek öt meg máskor, de nem egyszerre Hegedüs Sándorral.

— Szakbizottságok ülése. Kolozsvár szab. kir. város törvényhatóságának szakbizottságai f. hó 20-án tartott együttes ülésén számba vették a város függő adósságait, a melyekkel a házi pénztár az Émkének és külömböző alapoknak tartozik és kint, hogy ezen tartozási teher 268.327 ft, melyhez hozzá adva azon alkotások „267.127 ft költségeit, a melyeket a városi bizottság elhatározott, de pénzügyileg még nem rendezett, összesen 535.451 ft azon összeg, melynek 5 százalékos törlesztési kölcsönrel való konvertálását ajánlják a szakbizottságok.

Mátyás király szülőháza az összeomlás állapotában van, a szakbizottságok ki is mondták annak azonnali lebontását, de egy-szersmint utasították a városi tanácsot, hogy tervet és költségvetést készíttesen, hogy a nagy király szülőháza a felhasználható anyag-gal ugyanazon stilben újra építtessék, hogy már a szobor leleplezése idejére városunk e büszkesége restaurálva legyen.

— Mátyás király háza. Kolozsvár hírneves szülőhőjének születési háza, — melyet néhány év előtt sikerült egy dísz-telen emléktáblával fölékesíteni s a mely azóta dűledezőben van s ma holnap végképen is ledől, tegnap egy lépéssel ismét közelebb jutott a leomlás felé. Tegnap ugyan is a városi tanácsnak egy előterjesztése fektűt a törvényhatósági bizottság illető szakosztálya előtt. A szakosztály értesülésünk szerint abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek ajánlani fogja a ház lebontását és annak újja építését. Már most mindenki azt hiszi, hogy ez a rég húzódo ügy ezzel egy lépéssel a megvalósulás felé haladt?

Hát ez bizony alapos csalódás. A t. szakbizottság egyszerűen azt határozta, a mit már jóval ezelőtt elhatároztak, de a melyet mindakkor végre nem hajtottak, tehát lebontják, ez helyes. Csak azt a miveletet folytatják, a melyet az idő amugy is megkezdett. Az a ház ma holnap magától is elbomlik. Jó lesz sietni a tanácsnak, mert kü-lömben ma holnap az idő mindent elvégez, s kárba megy a határozat. Külömben a míg az ügy a bizottság közgyűlése elé, kerül addig talán magától is összeomlik. Majd az újja építést elvégzik az — unokák.

— Kolozsvár adósságai. Tán nem is mondunk új dolgot, ha megírjuk, hogy Kolozsvár városának több rendbeli és váltakozó összegű adóssága van és pedig több rendbeli hitelező kezében és több féle kamatláb mellett. Már régtől fogva rebesgetik hol a tanácsban, hol a törvényhatósági bizottságban, hogy jó volna tán ezeket az adósságokat egy kézben egyesíteni, s lehetőleg olcsó kamatozás mellett. Ugy tudjuk erre nézve már többször tettek kísérletek, de nem igen tudták az ügyet a kívánt eredményre oldani. Most ismét egy újabb előterjesztéssel járult a tanács a tegnap délután egybeült szakosztályok ülése elé. Ebben ismét csak azt a régi dolgot veszik elő, hogy t. i. konvertálassák a város sok nemű adóssága egyenműv és a sok hitelező helyett szögödtessen a város egy hitelezőt és birját, hogy ez az egy az eddigieknél olcsóbb kamatláb elégedjék meg. Aztán ezzel megint egy lépéssel előbbre jutunk a vagyoni konszolidáció terén. A szakosztályok erre az előterjesztésre azt mondták: biz az jó lesz. Már most aztán meglátjuk, mikor lesz ebből a dologból valami?

— Az Unió kiállítás gazdagításához hozzájárulak: Dindár István brókoss Sinf Iváról, ki edes atyjának Dindár Antal, aranyos-zsáki főkirálybírónak aczélmetszetti képét küldötte meg, Sándor Kálmán királyi táblabíró utján; továbbá a bajai honvédegy-let még élő tagjainak csoport fényképét, a következő szép levél kíséretében:

Tekintetes Kuszko István urnak

Kolozsvárt.

„Kedves polgártárs! Hogy a bajai honvédegylet meg a élő tagjai, régi óhajához képest, a Te fáradságtalan munkásságodra bízott Ereky Muzeumban megörökítve legyenek, fozadd az ide csatolt csoport-képet tőlnek szívesen. Bizunk Istentünkben, hogy a read bízott számtalan erekye gondos ápolásod következtében az utókornak nem fog minden befolyás nélkül maradni.

Kérünk ezt is megőrizni, azzal az óhajjal, hogy önfeláldozó szorgalmadért az Egek ural minden javával árásszon el Tégedet.”

Baján, 1898. május 19. A honvéd egy-let nevében

Gardalts Lajos jegyző.

Taub József elnök.

Koch Jakab pénztárnok.

— Topler követsége. Tegnapunkban kérdés tárgyára tettük a Károlyi követséget. Ma felvilágosítást alábbi levél: Mélyen tisztelt igazgató! „Ellenzék” minapi számában olvasom, hogy az Unió-ünneppé rendezésében farsangosság meg mindig nincs tisztában, hogy az utolsó erdélyi országgyűlés közöl kik vannak életben.

Engedje meg igen tisztelt igazgató, hogy e tekintetben némi felvilágosítást szolgáljak.

Az utolsó erdélyi országgyűlés lozs városa részéről küldött követe Károlyi Topler Károly volt. Akkor tíz év, lelkes férfiú; a szabadságharcban honvédszázados, az alkotmány-állítása után igazságügyminiszteri minácsos, majd kir. kuriai bíró. Testvér Simon ugyanezen kolozsvári országgy-maros-vásárhelyi követe (később a ságharchoz leverelése után hazafias seért börtönbe került, a hol meg is halt). Hogy az 1848. júl. 15. Pestre első képviselői országgyűlésre is Károlyt küldötte Kolozs városa képvis-hanem atyját: Topler Antal kolozsfiatalsága volt. Topler Károly, min-kuriai bíró jelenleg Budapestén (II. utca 7.) lakik.

Kiváló tisztelettel maradtam urnak

alázatos szolgája

Dr. Hankó

Budapest, 1898. május 20.

— Konflis 16 a kolbászban.

Vettük a következő sorokat: Tekintetes Ur! Tessék kiirni az újságba, ne dísekedjenek azzal az emberek-gyomrak megemésztí a patkó szögét. Hiszen egy patkószöveget megenni nem tus. Mi ez, ahhoz az élvezethez képen ez ember tudja, megvan győződve, a kolbászban flakkeres lovat eszik! Tavas-gamat és becses családomat felvonom egy rozoga széchenyi-téri bárkán a H-ovinába. Szegény gebe, háromszor meg. A harmadik stációt épen a S- villa előtt tartotta. Én megreményem eszembe jutottak az állatvédelemről a legújabb szabályrendeletek, nyomban rottam az örvöviz előtti hintóról s kezdtem a kocsit és a lovat. Egyesület valahogy eljutottunk a mulató helyé- pujaig, de én akkor még nem álltam, hogy az én gébémel, egy év mulat-barátságaltan vacsorán fogok találko-dolog megtörtént tegnap este. Én ragudnám érte, nem is venném roz- látogatást, csak ne lett volna az, melybe az én konflis lovam bűlt meg, feldarabolva bujtatták, oly romlott, voltam, meg vacsoráltam belőle otthon a nyögőm. Bár inkább nem is patkó- hanem 3—4 patkót nyeltem volna, jobban állanék. Így sem panaszképe-dom. Hiszen szűk világ van. Nagy moruság. Sertésvész volt. Ha nem jut a husából, a mi rőfőg, csempészes a mi valaha nyerített. Ez különben oly táplálék, mint a másik s ha egész a dolgon nem változtat semmit az, ember egy koszon él a trencsin-tér, széria t. négyláru tagjaival. Nálunk látszik, kolozsvári szokás eladni az a bíz is, a melyik már erjedésnek indít. Ajánlom azoknak, a kik a régriségeket velik s a kik pártolói a kiérdemesít-senyparipáknak, emléktől vegyének egy- kiló kolbászt. A konflis hus ismert a kolbászban, a disznóhúsán vörösb- rendkívül finomra őrölt állapot. Maga szirtalan, azonban borsó nagyságu, vágott darabokban itt-ott szorona is benne. Ez külön van bele rakva. A konflis lovak husa hogy kerülhet a vári hentes kolbászba, ennek a meg- aítés tüzzünk ki pályadíjat. Most pedig, sere és szervezés küszöbén állván, Kolo-zsvár törvényhatósági bizottságát félíg sem tréfas eset felmerülte, hogy rendezzen egy tápszer vizsgálat is, mert még is disznóság az, hogy ember disznóhúst akar enni a kolbász-lóhúst kénytelen enni s azt is félíg molya.

— Kerékpár verseny a sétateren. holnapi kerékpár verseny mindenen rültnek ígérkezik. Az idő is kedvez a újonnan restaurált sétateri pályán a látni valója lesz a közönségnek. Az számokra 14—16 nevezés is történt, kivált a fősverseny és a vezetées verseny sok izgalmat okozni. Ez utóbbi verseny a győztes, a ki 10 külömböző, a juri titokban tartott helyen, mint első halat tekintet nélkül arra, hogy különben a-érkezik be a futásnál. A mukerekpáros tatyványokat Muskat és a kis báró W-nyí fogják végezni. Előbbinek a lozsvári közönség már ismer. A katonas- kar egy egészen új „Kerékpáros indul- nult be ez alkalomra, melyet igen sik- nek mondanak. Este a díjak kiosztás a- táteri kioszkban fog végbemenni, mit tagjai társas vacsorával fognak nevelni.

— Kik pályáznak a városi tisztai állásra? A tisztai állásokra a

mai köteleken kívül álló körből eddig csak egy pályázat érkezett be. Szolgálatban levők jelen adták be eddig magasabb állás iránti kérelmeket. Legtöbb pályázó van eddig a vármegyei állásra. Tizenötön remélik elnyerni az állást. Megbecsüljük ám a tanácsosi rangot és honoráriumot is. Számos tisztviselőnek dobban meg a szíve abban a reményben, hogy az ő neve a „tanácsos” szép címevel kerül ki a választási urnából.

Felsőszéki oláh diákok. A kolozsvári rendőrséghez panasz adatott be az oláh diákok ellen, kik az Óvárban, Kovács-károly sör és bormérő üzletében a királyi palotát, a miért az a nagy dísz egyenruhában járják. Ő Felsőszéki — a falról leverték és megégették. A rumun diákok most megérdemelt büntetéseket.

Kolozsvári találmány. Demetrius kolozsvári műllakatos rendkívül hasznos és praktikus ablak szellőztető készletét talált fel. E készlet rövid idő alatt elterjedt az új házaknál. Értéke abban áll, hogy az ablak felső szárnyai nyithatók a nélkül, így légvonal keletkeznek. Korházak, tantermek, kávéházak s más helyiségek jó hasznát veszik a felső találmánynak, melynek szerkezete egyszerű, tartós és olcsó. Ablak szellőztetését rendkívül könnyen kezelhető. Érdemes felmenni, hogy a találmányt a Károlyi korház építéséhez, egyetemi tanárok, építésszek és állami műszaki közegből álló műszaki bizottság elfogadta.

Petőfi emlék órháza. Vettük a következő sorokat:

Milyen tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapjában többször lett már, a Petőfi ügyvel kapcsolatosan, megemlíteni bologult fejtegetlen jó atyám neve, azonban a szerkesztője tévesen, mivel szeretett atyám a kálvária gróf Haller Ferenc volt. A honlert seregben őrnagy rangot viselt s az utolsó csatában részt vett. Utóbb mint polihai fogoly 8 évig fogva tartatott hazája börtönéért. Tehát nem gróf Haller József, a boldogult őcséce volt, és állandóan Székelyvárosban lakott, atyám pedig itten Fehérgyáza. A kis órház, melyet a Honvédek Petőfi omlója mellé építettek, nem menlohanem csak is a parkot és emléket meg gondozo ur számára készült, a ki csak egy tisztességes székely paraszt ember lehet, mert a parkban tisztogató és öntözési munkát végeznie kell. Azt hiszem, a jövő hó közepén át fogom adni a kis épületet az illetékesnek, és akkor majd tudatva is lehet a valódi tény állás is.

Teljes tisztelettel maradok Szerkesztő Ur kezes szolgája Gróf Haller János. Fehérgyáza, 1898 május 18-án.

A Fellegvár szépe. A kolozsvári egyetemi utóbbi gyűlésén elhatározták, hogy a Fellegvár oldalát valamivel szélesebbé teszi azzal, hogy a fennálló épületet fekvő kis házaknak deszkából homlokzatot készítenek. A szepítő egyetem tárgyalóterem a kivitelre nézve Páky főmérnököt is megkereste, a ki a készitendő homlokzatokra a felépítésére véleményét mondott. Négy fellegvári kulipintyó ház már napokban megkezdte a tetszetős külsőt. Egyet, a magasabb részén levő Hirschfeld Lajos építész fog kidekorálni, háromnak pedig Smiel Dávid Dénes építész ad tetszetős homlokzatot. E dekoratív befestését Grünwald Mór szobafestő vállalta el, az egyetel kérésére. E derék polihai az egyetel megkérésére díjtalanul hozzák a város szepítése érdekében ez áldozatot.

Életveszélyes állapotok a Fellegváron. A kolozsvári szepítő egyetel munkája régig járta a Fellegvár oldalán levő házak szik és merdek sítárait s több ponton olyan állapotot talált, a mi a lakosság életveszélyes veszélyezteteti. Ezekről a vármegyei tanácsnak írásban jelentést tett. A tanács elhatározta, hogy az eljárást, a vármegyei Palaty Sándor alkaptányt bízta meg, hogy körültekintő javaslataira, a Fellegvár oldal lakóinak életbiztonsága érdekében a megkezdő években is több intézkedés történt.

Kertészeti telep. Gondosan van rendezve az erdőrézsi kertészeti egyetel munkágyar utcai telepe. A telepen különféle növények és dísz fa csemeték, kerti gazdagság, mint szertien természetnek. A kert Kolozsvár gazdasági életének nagy központjává ad. A telep Bodor László bíró vezetés alatt szakértő kezében van. Látni kell a rendet, azt a példás beosztást, a női foglalkoztatását és gondozását, hogy foglalkoztatott legyen arról, úgy szeretettel, hogy akarattal, lelkesedéssel mennyit lehet teneni a kert-gazdagság körébe tartozó ritkább növényeket gondozni, hanem gazdag szőlő ültetvénye pótolni fogja a Kolozsvár határában levő, illetve álló anyaggal. Érdemesek a telepen termesztett gyümölcsfái, melyek az idén már termésként igérnek. Felomlított érdemel a kertészeti iskola is, melyről a közönség értekező évtől kezdve a selyemhernyók táplálására fognak leveleket szedni s a selyemhernyók megnevelését. Érdemes volna, hogy sokan keressék fel a kertészeti egyetel telepet. A tágas, jól megművelt, szépen rendezett kertben most az öntözésre a közel fekvő Szamosból vízvezeték foglalkoztatni.

Szerkesztőségi üzenet. M. S. Helyt, a küldött ezikk csak a Nyilttérben közölhető.

Mulatságok. Egyetem-köri majális. Junius 8-án lesz a Lővőudván a „Magytemi kör” majálisa, melynek oly régi és megállapodott hírneve van, hogy teljesen érthető az a nagy érdeklődés, mely iránta Kolozsvár legszebb körében már is élénken nyilvánul. A rendező bizottság a napokban alakult meg s élén Imre Sándor elnök, László Gyula, Fabinyi Rudolf, Biró Albert alelnökök állnak. A meghívók szétküldését pár nap múlva kezdi meg a bizottság.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Szerkesztőségi üzenet. M. S. Helyt, a küldött ezikk csak a Nyilttérben közölhető.

Mulatságok. Egyetem-köri majális. Junius 8-án lesz a Lővőudván a „Magytemi kör” majálisa, melynek oly régi és megállapodott hírneve van, hogy teljesen érthető az a nagy érdeklődés, mely iránta Kolozsvár legszebb körében már is élénken nyilvánul. A rendező bizottság a napokban alakult meg s élén Imre Sándor elnök, László Gyula, Fabinyi Rudolf, Biró Albert alelnökök állnak. A meghívók szétküldését pár nap múlva kezdi meg a bizottság.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Szerkesztőségi üzenet. M. S. Helyt, a küldött ezikk csak a Nyilttérben közölhető.

Mulatságok. Egyetem-köri majális. Junius 8-án lesz a Lővőudván a „Magytemi kör” majálisa, melynek oly régi és megállapodott hírneve van, hogy teljesen érthető az a nagy érdeklődés, mely iránta Kolozsvár legszebb körében már is élénken nyilvánul. A rendező bizottság a napokban alakult meg s élén Imre Sándor elnök, László Gyula, Fabinyi Rudolf, Biró Albert alelnökök állnak. A meghívók szétküldését pár nap múlva kezdi meg a bizottság.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Hajókatasztrófa Prágában. Iszonyú katasztrófa történt tegnap reggel a Moldva folyón. Egy gőzhajó, a mely töme volt kirándulókkal, kevéssel az indulás előtt felrobant. Valószínűleg a fűtő és gépész hanyagsága okozta, hogy a kazán elpattant és beszakította a hajó két oldalát.

A Kaiser Franz József gőzös pár pillanat alatt annyira süllyedt, hogy a parancsnok hidja látszott ki a vízből. Az utasok közül ötven meghaltak, a többiek majdnem mind megsebesültek. Még szerencse, hogy csak tizenöt-huszan voltak a hajón, a kiránduló társaság nagyobb része már elindult. A robbanás olyan nagy volt, hogy az egész városban hallották. A lakosság a partra tödült. A hajó roncsait a gyalogjáróra vetette ki az explózió és a sebesültek elszakított, véres tagjai ott heverték a felső parton.

Magyar per. A hétfalcs csángók Prázmár községével szemben a kir. Curianál megnyerték a váltásos földek tulajdonjoga iránt folytatott nagy perüket. Ezen pernyeres következményei ma még kiszámíthatatlanok, de tény, hogy ezen pernyeres a per kiváló nagy jelentőségű fogva nemzetiségi, gazdasági, társadalmi és politikai tekintetben. Brassóvármegyében forduló pontot képez úgy, hogy befejezett tény gyanánt állíthatjuk, hogy vármegyénk magyarságának előnyomulása ezen per meggyőzésével kezdődik.

Tanítók gyűlése. „Nagy-Küküllő megyei Ált.-Tanító-Egyetel” közgyűlése az évi június 4-én d. e. 10 órakor tartja meg Segesváron az áll iskola tornatermében.

Olcsó piac Nagy-Váradon. Kolozsvár város főkapitányának figyelmébe ajánljuk a következő sorokat, melyeket a Nagyváradon megjelenő „Szabadság”-ból veszünk át: Az általános drágaságot még jobban előmozdította eddig az a körülmény, hogy a kereskedők és kofák már a vámnál elfogták a piacra behordott élelmiszereket s azokat a piacon drágábban árulták. Rímlel főkapitány segítő e fonák helyzetet, megbízta Róz Bertalan rendőrbizost, hogy a vámnál ellenőrizze ezt a szabad kereskedést bénító üzelmeket. Rész nagy lelkiismeretességgel teljesíti feladatát, a mi pár nap óta a piaci árak tövös hanyatlását meg is látszik.

Nem lehetne-e Kolozsvárt is Fekete Árpád, Philipp Gyula, Kovács és Román Károly rendőri bizostok közül kettőt kettő hasonló funkcióval megbízni.

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt. — Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító Bécs, 1. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

TANÜGY.

A kolozsvári ev. ref. kollegium évzáró vizsgálatát május 9-én kezdték és június 29-én végződnek.

MŰVÉSZET.

Jászai művészi köruton. A Jászai-Somogyi turné sorrendje immár meg van állapítva. A turnéba a következő városok vannak felvéve: Beszterce, Deés, Szamos-Ujvár, Torda, Maros-Vásárhely, Nagy-Enyed, Déva, Szászváros, Gyulafehérvár, Erzsébetváros, Fogaras, Nagy-Seben, Segesvár, Udvarhely, Brassó, Sepsi-Szt.-György, Előpatak, Kézdi-Vásárhely, Tuzsád, Csik-Szereda, Kovácsna, Lugos, Pancsova, Palánka, Buziás, Herkulésfűrdő. Mint már említettük, a hangverseny-körut június 15-től június végéig tart és Jászai Marin kívül, Somogyi Mór zongoraművész és Somogyiné B. Carola operabékesen vesznek benne részt.

Egyeteli élet.

Ipartestületünk előljáró sága f. évi Május 24-én d. u. 5 órakor rendkívüli ülést tart az ipartestület gyűlés termében. (Szép utca) Tisztelettel kérjük tks. Czimet szíveskedjék azon kiküldöttéi által képviselni magát.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Szerkesztőségi üzenet. M. S. Helyt, a küldött ezikk csak a Nyilttérben közölhető.

Mulatságok. Egyetem-köri majális. Junius 8-án lesz a Lővőudván a „Magytemi kör” majálisa, melynek oly régi és megállapodott hírneve van, hogy teljesen érthető az a nagy érdeklődés, mely iránta Kolozsvár legszebb körében már is élénken nyilvánul. A rendező bizottság a napokban alakult meg s élén Imre Sándor elnök, László Gyula, Fabinyi Rudolf, Biró Albert alelnökök állnak. A meghívók szétküldését pár nap múlva kezdi meg a bizottság.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Szerkesztőségi üzenet. M. S. Helyt, a küldött ezikk csak a Nyilttérben közölhető.

Mulatságok. Egyetem-köri majális. Junius 8-án lesz a Lővőudván a „Magytemi kör” majálisa, melynek oly régi és megállapodott hírneve van, hogy teljesen érthető az a nagy érdeklődés, mely iránta Kolozsvár legszebb körében már is élénken nyilvánul. A rendező bizottság a napokban alakult meg s élén Imre Sándor elnök, László Gyula, Fabinyi Rudolf, Biró Albert alelnökök állnak. A meghívók szétküldését pár nap múlva kezdi meg a bizottság.

Kolozsvár, 1898. május 21.

Hirschfeld Lajos Reményik Károly titkár. elnök.

Kik rendezik a ref. theol. fak. ifjúsági egyetelének mulatságát? Igen sokan azzal a kérdéssel fordultak bizottságukhoz, hogy a mulatságot kizárólag a theologusok rendezik-e? Itt egyszerre válaszolunk a kérdészködőknek és ezennel tudatjuk, hogy nem kizárólag a theologusok rendezik, hanem az intézetben lakó tanárjelöltek és theologusok együtt. A mulatság védnökségét újabban báró Kemény Kálmán és Simó Lajos egyházkerületi főgondnokok is elfogadták. A meghívókat holnap küldi szét a rendező bizottság. A mulatság iránt igen nagy az érdeklődés a vidéken is, mert egymástán kapjuk a meghívók után tudakozódóktól a leveleket.

Májális a Fellegvárbán. A Mária-Dorottya-egylet kolozsvári köre, melynek De Gerando Antonina urhölgy az elnöke — rendkívül szerencsés ötlet nyomán elhatározta, hogy Kolozsvár összes elemi és felsőbb leányiskoláinak növendékei részére monstre-majális rendez még pedig a Fellegvárbán, Kolozvárnak a kis paradicsomában.

A katonai hatóság az egyetel megkérése következtében a legnagyobb előzékenységgel bocsátotta a Fellegvár összes helyiségeit az egyetel rendelkezésére, s most már olyan ritka és érdekes tavaszi mulatságra van kilátás, a mely bizonyára minden közben szokatlan érdeklődést fog felkelteni. A bizonyára fényesen sikertől majálison az összes felekezeti, és községi elemi leányiskolák a felsőbb leányiskola a polgári leányiskola és a tanítónőképző intézet növendékei kívül kétségkívül ott lesz egész Kolozsvár, mert ily nagyszabású és különleges tavaszi mulatságban régóta nem volt része. Az egyetel lelkes tagjai szokatlan buzgósággal teszik meg az előkészületeket. Mindenki lelkesedik, tesz és előre örvend, a kétségtelelül fényes sikernek. A nagyszabású majális a legközelebbi szerdán tartatik meg, s délután 2 órakor veszi kezdetét.

A kolozsvári Polgári-Dalegyetel 1898. május 30-án (pünkösd másnapján) a „Hőja” erdőben táncozzal egybekötött, jótékonycélu zártkörű kirándulást rendez. Résztvevő személyenként 50 kr. — Pártoló tagok részére 3 személyre tiszteletjegyet adatik. Vendéglőről, cukrászatról gondoskodva van. — Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás június 5-én fog megtartatni. Kirándulás reggel 9 órakor. Tánc kezdete d. u. 2 órakor. Bevoulás fáklyafény mellett 12 órakor.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

Mintán az értekezlet egy kiküldött 3 tagu bizottságának sikertől nagyméltóságu gróf Bánffy György ur 8 exellentáját a táncvígá-lom védnökéül megnyerni és gróf Bánffy Miklós urat elnökéül, elhatározta, hogy a táncvígá-lomtal június 12-én fogja megtartani az 8 exellentáját nagy kiterjedésű parkjának egyik legregényesebb területén. A meghívók nem sokára szétküldötnek. A ki meghívót nem kapva, de arra igényt tartana egész bizalommal forduljon a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez. Bonzhidán 1898 május 20. Bartók Béla ref. lelkes.

Gyászrovat.

Báró Kemény Ödön, szül. Nagy Gizella urnót tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Belközép utcai lakásáról. A temetésen a Kolozsvárt tartózkodó főrendiek és a jelen alkalomra egybegyűlt közeli és távoli rokonok teljes számban jelentek meg. A gyászszertartást Ferencz József unitárius püspök végezte, ki a ravatal előtt megható beszédet mondott. Ezután a koporsót rátették a hatlovas gyászkocsira, a kocsorukat külön kocsai szállította. Az elhunyt urnó tetemeit a köztemetőben lévő családi sírboltban, helyezték örök nyugalomra. Béke porain!

Özvegy körösszei és adorjánai gr. Csáky Györgyné, szül. torozsók-szentgyörgyi gróf Thorotzkai Eszter; torozsók-szentgyörgyi gr. Thorotzkai Miklós és neje báró Bruckenthal. Árpádné; kóji Komáromy Andorné, szül. gr. Thorotzkai Józsefné és férje, mint a meghogdult gyermekei; gr. Csáki Ilona; báró Petrichevich Horváth Kálmánné, gróf Csáky Kata és férje, valamint gyermekei; Melanie, Hortense, Eszter, Katalin, Antonia, Ferencz, Borbála; gróf Csáky József, gróf Csáky Rozália; ifjabb gróf Thorotzkai Miklós, országgyűlési képviselő és neje malomvizi Kendeffy Klára és fiok: Péter; báró Baich Istvánné gróf Thorotzkai Eszter és férje; gróf Klebelsörg Vilmosné gróf Thorotzkai Julia és férje, mint unokák és dédunokák, a maguk, valamint az összes rokonok nevében is mélyen megzomorodott szívrrel jelentik, hogy áldott emlékeztől édes anyjuk, nagyanyjuk, dédanyjuk: Torozsók-szentgyörgyi öz. Torozsókai Miklóné, bethleni gróf Bethlen Johanna földi életének 90-ik, özvegységének 18 évében, f. hó 19-dikén, szeretetben s önfeláldozó anyai jóságban gazdag, áldott életét, néhány perczig tartó szenvedés után bevégezve, az Urban csendesen elhunyt. A hosszú, áldásos élet után szép csendes halál, mint a pályáját megfuttat

Kik rendezik a ref. theol. fak. ifjúsági egyetelének mulatságát? Igen sokan azzal a kérdéssel fordultak bizottságukhoz, hogy a mulatságot kizárólag a theologusok rendezik-e? Itt egyszerre válaszolunk a kérdészködőknek és ezennel tudatjuk, hogy nem kizárólag a theologusok rendezik, hanem az intézetben lakó tanárjelöltek és theologusok együtt. A mulatság védnökségét újabban báró Kemény Kálmán és Simó Lajos egyházkerületi főgondnokok is elfogadták. A meghívókat holnap küldi szét a rendező bizottság. A mulatság iránt igen nagy az érdeklődés a vidéken is, mert egymástán kapjuk a meghívók után tudakozódóktól a leveleket.

Májális a Fellegvárbán. A Mária-Dorottya-egylet kolozsvári köre, melynek De Gerando Antonina urhölgy az elnöke — rendkívül szerencsés ötlet nyomán elhatározta, hogy Kolozsvár összes elemi és felsőbb leányiskoláinak növendékei részére monstre-majális rendez még pedig a Fellegvárbán, Kolozvárnak a kis paradicsomában.

A katonai hatóság az egyetel megkérése következtében a legnagyobb előzékenységgel bocsátotta a Fellegvár összes helyiségeit az egyetel rendelkezésére, s most már olyan ritka és érdekes tavaszi mulatságra van kilátás, a mely bizonyára minden közben szokatlan érdeklődést fog felkelteni. A bizonyára fényesen sikertől majálison az összes felekezeti, és községi elemi leányiskolák a felsőbb leányiskola a polgári leányiskola és a tanítónőképző intézet növendékei kívül kétségkívül ott lesz egész Kolozsvár, mert ily nagyszabású és különleges tavaszi mulatságban régóta nem volt része. Az egyetel lelkes tagjai szokatlan buzgósággal teszik meg az előkészületeket. Mindenki lelkesedik, tesz és előre örvend, a kétségtelelül fényes sikernek. A nagyszabású majális a legközelebbi szerdán tartatik meg, s délután 2 órakor veszi kezdetét.

A kolozsvári Polgári-Dalegyetel 1898. május 30-án (pünkösd másnapján) a „Hőja” erdőben táncozzal egybekötött, jótékonycélu zártkörű kirándulást rendez. Résztvevő személyenként 50 kr. — Pártoló tagok részére 3 személyre tiszteletjegyet adatik. Vendéglőről, cukrászatról gondoskodva van. — Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás június 5-én fog megtartatni. Kirándulás reggel 9 órakor. Tánc kezdete d. u. 2 órakor. Bevoulás fáklyafény mellett 12 órakor.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

Mintán az értekezlet egy kiküldött 3 tagu bizottságának sikertől nagyméltóságu gróf Bánffy György ur 8 exellentáját a táncvígá-lom védnökéül megnyerni és gróf Bánffy Miklós urat elnökéül, elhatározta, hogy a táncvígá-lomtal június 12-én fogja megtartani az 8 exellentáját nagy kiterjedésű parkjának egyik legregényesebb területén. A meghívók nem sokára szétküldötnek. A ki meghívót nem kapva, de arra igényt tartana egész bizalommal forduljon a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez. Bonzhidán 1898 május 20. Bartók Béla ref. lelkes.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

Mintán az értekezlet egy kiküldött 3 tagu bizottságának sikertől nagyméltóságu gróf Bánffy György ur 8 exellentáját a táncvígá-lom védnökéül megnyerni és gróf Bánffy Miklós urat elnökéül, elhatározta, hogy a táncvígá-lomtal június 12-én fogja megtartani az 8 exellentáját nagy kiterjedésű parkjának egyik legregényesebb területén. A meghívók nem sokára szétküldötnek. A ki meghívót nem kapva, de arra igényt tartana egész bizalommal forduljon a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez. Bonzhidán 1898 május 20. Bartók Béla ref. lelkes.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

Mintán az értekezlet egy kiküldött 3 tagu bizottságának sikertől nagyméltóságu gróf Bánffy György ur 8 exellentáját a táncvígá-lom védnökéül megnyerni és gróf Bánffy Miklós urat elnökéül, elhatározta, hogy a táncvígá-lomtal június 12-én fogja megtartani az 8 exellentáját nagy kiterjedésű parkjának egyik legregényesebb területén. A meghívók nem sokára szétküldötnek. A ki meghívót nem kapva, de arra igényt tartana egész bizalommal forduljon a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez. Bonzhidán 1898 május 20. Bartók Béla ref. lelkes.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

Mintán az értekezlet egy kiküldött 3 tagu bizottságának sikertől nagyméltóságu gróf Bánffy György ur 8 exellentáját a táncvígá-lom védnökéül megnyerni és gróf Bánffy Miklós urat elnökéül, elhatározta, hogy a táncvígá-lomtal június 12-én fogja megtartani az 8 exellentáját nagy kiterjedésű parkjának egyik legregényesebb területén. A meghívók nem sokára szétküldötnek. A ki meghívót nem kapva, de arra igényt tartana egész bizalommal forduljon a meghívókat szétküldő bizottság elnökéhez. Bonzhidán 1898 május 20. Bartók Béla ref. lelkes.

Bonzhidán 1898 május 19-én az ottani intelligencia Bartók Béla ev. ref. lelkes elnöke alatt általános értekezletet tartott a községi világitás alapja javára egy rendezendő nagyobb szabású nyári táncvígá-lom ügyében.

napnak leszállása, tiszta, világos nyári alkonyon. — Mennyi megnyugvás és enyhület van egy ilyen életben! S szíveinkben mégis sajgó fájdalom érzünk, hogy elhunyt. De fájdalomra vigasztalás az a tudat, hogy nemcsak lelke, mélyszere szerete, hitéhez való hűsége, felelhetetlen élete és jóaság cselekedetei biztosítják számára az örökké való jutalmat az egekben, hol az igazak fénylenek az ő Uroknak országában! Áldott emléktől halottunk földi részeit, Deák Ferencz-utcai 20. számú lakásunkról, az evang. ref. egyház szertartásai szerint végzendő halotti ima után, f. hó 21-ikén délutáni 3 órakor kísérik ki az alsóvasuti állomáshoz s helyezik nyugalomra. Kolozsvárt f. hó 22-ikén délelőtt 10 órakor az itteni köztemetőben lévő családi sírboltba, hamvaiban is áldott emléktől férje mellé. Nyugalma csendes, emléke áldott legyen mindörökké! Maros-Vásárhely, 1898. május hó 19.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

A prágai katasztrófa.

Prága, május 21.

A katasztrófa ügyében folytatják a nyomozást. A kihallgatásról jelentik, hogy a „Kaiser Franz Jozef” gőzhajó első kormányosa azt vallotta, hogy a hajó fedélzetén nem voltak többen, mint harminczan, a kajütökben pedig senki sem volt. Ő maga számlálta meg a hajón levőket. Szerinte három ember a katasztrófa után a pallón át menekült, 15 embert segély gőzösök mentettek meg, hárman pedig életüket vesztették. Négy embert ő maga huzott ki a vízből. E szerint még öt ember holléte ismeretlen. Más oldalról azonban azt állítják, hogy csak 25 ember volt a hajón.

A háboru.

London, május 20.

A Reuter ügynökség jelenti Washingtonból: A külügyi hivatal tisztviselői és a francia nagykövetség között legutóbbi tanácskozások folytak, a melyek olyan megegyezésre vezettek, a mely biztosítja az Egyesült Államok és Franciaország között való hagyományos barátság fennmaradását. A tanácskozások kiderítették továbbá, hogy a két kormány mindegyike a legteljesebb bizalmat veti a másiknak barátságos magatartásába. A francia hatóságok kijelentették, hogy a párisi sajtó elítélő nyilatkozatai radikális lapoktól származnak, a melyek nem képviselik a kormány nézeteit.

Madrid, május 20.

Az új kabinet ma mutatkozik be a cortezben. A kamarában Romero Robledo valószínűleg szóba hozza a legutóbbi miniszterválasztást, a tengerészeti miniszter dicsérrel nyilatkozott Cervera tábornok utjáról és Kubába való szerencsés megérkezéséről, a melyben a spanyol tengerész kétségtelen sikerét látja. Ezért tehát elismeréssel kell adoznia a derék tengerészek iránt, a kik ezt a sikert elérték, és azok iránt, a kik azt rendelkezéseikkel előkészítették. Szerencsés eseményként üdvözlzi azt, hogy a hazai tengerészet első cselekedeteinek egyike ilyen nagy sikerrel járt.

Programmváltozás.

Budapest, május 21.

1848—49-es honvédek kivonulása f. hó 21-én a Jelefőadásra nézve változást szenvedett, a menyiben az emlékezésedét báró Podmaniczky Frigyes, a honvédegyetel orsz. elnöke fogja tartani, dr. Balogh Sándor pedig az ünneplő befőzéséül köszönetet fog mondani a hazafias kegyeletű közönségnek.

Requiem.

Zágráb, május 21.

Jellasi bán halálának évfordulója alkalmából a Márk-templomban requiem volt, a melyen coditio korpheusainaknak néhány nyugalmazott tábornokon kívül csak igen csekély számú közönség volt jelen. Feltűnt az egyetemi ifjúság távolmaradása. A Jellasi-szobron, ellentétben más esztendőkkal egyetlen egy koszoru van: Mazzura dr.-é.

Országgyűlés.

Budapest, máj. 21.

A képviselőház mai ülésén elnök bemutatta Justh Ferencz és Osztró-luczky megbízó leveleit.

Ezután folytatták a szövetkeze-tekről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A 65-ik szakaszánál Bartha Ödön felvilágosítást

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1897 évi 6742 sz. végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvári kereskedelmi bank javára Stark Lajos ellen 233 frt 45 kr. s jár. erejéig 1898. évi augusztus hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 938 frtra becsült bútort, takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 7448—1898. sz. végzése folytán 113 frt 84 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi február hó 3. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 53 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, felek-utca 23 sz. alatt leendő eszközölésére 1898 május hó 23. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Kelt Kolozsvárt, 1898 évi május hó 7. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági végajtó.

**Ajánlom szabadalmazott
jég-hűtőimert,**

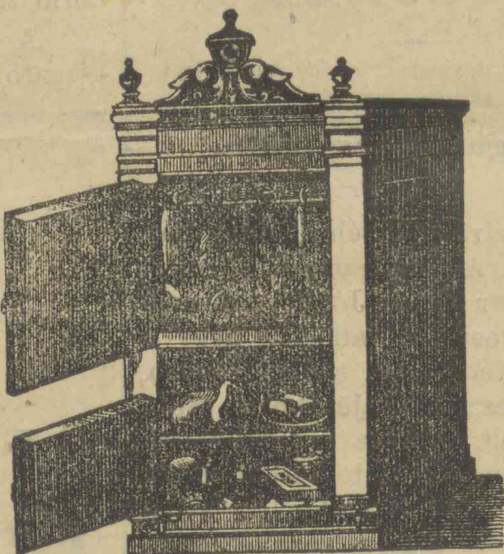
melyek igen takarékos
jég-medenczével
vannak felszerelve. — Hentes
üzletek, tej elárúsítók és pri-
vát-házaknak raktáron áll 10
frttól 200 frtig szolid kivi-
telben. 330. 4—10.

Kiváló tisztelettel

Seemann J.

lakatos, fűtési mérleg, jég-hűtő
és fűtő-készítő.

Kivánatra árjegyzék ingyen küldetik.

Van szerencsém tudatni, hogy az ezelőtt egy évvel meg-
indított

mosó-intézetemet

a melylyel már is sikerült a közönség elismerését és párt-
fogását kiérdemelnem, — **megnagyobbítottam**, úgy
hogy ezenül képes leszek **leggyorsabban** a megren-
deléseknek eleget tenni.

Vidéki megbízásokat is azonnal, a legpontosabban
teljesítek.

VACHTER ERZSÉBET

352. 2—3.

Kül-monostor 15. sz. a.

Kerékpárt venni akarók figyelmébe!!

Mielőtt pénzt kibölné holmi hitvány reklámokkal ellátott
gépeket, nézze meg a saját raktáramon levő, legújabb alaku kül- és
belföldi kerékpárjaimat, a melyek úgy csinosasága, könnyű sulya és
hajtása, mint a legfinomabb anyagánál fogva, ezidő szerint páratlanok.

Összes kerékpár részeket és felszereléseket tartok mindig raktá-
ron, (a legújabb bevált „Acetylen” lámpát, kerékre alkalmazható csengőt
ráma táskák stb. stb.) az összes javításokat pedig czélszerűen beren-
dezett gép, és mechanikai műhelyemben a lehető legrövidebb idő alatt
készíttetem el!

Az igen t. vevőimet díjtalanul, másokat pedig mérsékelt áron
tanítok meg a magam gépein kerékpározni!

Egyidejűleg tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagy
zárt kerti kerékpáriskolát nyitottam,
a hol bárki havi 1 frttól minden kötelezettség nélkül tanulhat, vagy
gyakorolhatja magát.

KERÉKPÁROKAT KÖLCSÖN IS ADOK.
Gépeimért 5 évig, kerekaimért pedig 1 évig jótállok.
Szíves pártfogásukat kéri

Bernáth Ede Sándor,

kerékpár és varró-gép raktáros Kolozsvárt
Vashidnál.

342. 6—20.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

**Üzlet felosztás miatt
papir-, író-, rajz-, festő-szerek**

gyári áron kaphatók:

ZOBATZ FERENCZ

Főtér 12. szám alatti

papirkereskedés- és

gyorssajtó nyomdájában

— **KOLOZSVÁRT.** —

**A gyorssajtó nyomda is teljes
felszereléssel eladó!**

293. 6—12.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Tagosított birtok kiadó,

mely áll 452 hold kat. hold szántó, 352 hold kaszáló, 208
h. legelő, 691 h. erdő, 24 h. kert és 2 h. szőlőből.

A birtok országot mellett fekszik, kitűnő lakóház
(uri lak) és gazdasági épületekkel bir. A bérlethez tartoz-
zik még két jóforgalmu vízimalom és hidvám, azonkívül
több zsellérház. Megfelelő biztosíték mellett átadatik becs-
értékben a gazdasági és élő leltár is.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál: **Ferenzy
Dezso** Kolozsvárt, Jókai u. 4. sz. 376. 1—3.

**Eladó, esetleg bérbe adó
Kolozsvár határán**

az Asszupatak dűlőben levő **SZABÓ IMRE**
hagyatékát képező

gyümölcsös, szántó, kaszáló és erdőből álló,
mintegy 24 holdnyi tag.

Értekezhetni lehet: **Dr. Ács Jenőnél, Nagy-
Egyeden.** 369. 2—3.

METEOR 1898.

a legtükéletesebb- és legjobb

kerékpár!

Minta-raktár és képviselőség:

Tauffer Ferencz Utódánál

241.

Kolozsvárt, belkőzép-utca 5. sz.

10—14.

**MARVANY, GRANT, SYENIT
ÉS ANDESIT SÍRKŐ-GYÁR.**

Tisztelettel van szerencsénk a nagy-
érdemű közönség, valamint a viszont el-
árúsítók becses figyelmébe ajánlani, hogy

Kültorda-utca 12. számú

[temetői sarok]

TELEPÜNKÖN

Svédországi mély fekete Gránitok,
Csehországi sötét szürke Syenitek,
fekete Andesyt, Tyrolit és Carrarait márvány stb. sir-
emlékköveket faragtunk és csiszoltunk.

Mint közvetlen előállítások tehát a legolcsóbb árban
árusíthatjuk köveinket.

Több mint 400 darab síremlék-kő van raktáron.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.
Készítünk minden kőfaragó szakbavágó munkákat.
bácsi- és monostori kőből (saját kőbányánk) durva
kő szállítást is vállalunk.

Teljes tisztelettel

Nagy testvérek.

Végleges üzletfelosztás!

Belkőzép-utca 4. sz., Dobál-féle ház alatt

Eibenschütz M. ezelőtt

RANSBURG F. ÉS FIA-féle

férfi ruha-szövet, fehérnemű és kalap-raktár

teljesen feloszlik!

Az összes áruk, bolti berendezések és portálé rendkívül
olcsó áron eladottnak.

Az üzlethelyiség október 1-től kiadó.

ÁRJEGYZÉK.

Férfi öltöny jó gyapju szövetből	—	—	6.
Fü	—	—	4.50
Gyermek	—	—	2.50
Gyapju szövet tavaszi felöltő vagy havelok	—	—	7.
Gyapju szövet férfi nadrágok	—	—	2.
Férfi mosó vagy lenvászon öltöny	—	—	3.50
Fü	—	—	2.50
Gyermek mosó vagy lenvászon matröz öltöny	—	—	1.50

Finom gyapju szövetek méterenként 2 frt. Egy finom gyapju
juszövet-öltöny mérték szerint 20 frt. Finom férfi inga
1-ső rendű chiffonból 1.20 kr. Kalapok 60 krtól.

340. 5—5.

A TULAJDONOS.

REISENZAHN ANT.

gazdasági gépgyár, vas- és fémöntőde

Budapest, VI. Eötvös-utca 38.

Legújabb vívmány a találmányok útján

Két lövegről járgányos tisztító cséplőgép 22" széles dobbal
szákoló készülékkel, szab. golyós perselylyel, két könnyű lövegről
elég annak hajtására és a piacra képes buzát zsákba adja.

Ajánlja továbbá minden más fajtájú gőz- és járgány cséplő-
készleteit, arató és fűkaszaló gépeket, legújabb rendszerű vetőgépeket
valamint minden más találmányt és egyéb gazdasági gépeket és
eszközöket.

Részletes árjegyzékkel és árajánlattal bérmentve készséggel szolgálunk.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz **MOLL A.** védjeggyel
aláírását tünteti fel.

A **MOLL A.**-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakassabb
mer- és altestbántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzített székrekedé-
s, máj- és vesebetegségek, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen
e jeles házi- és kórházi szer, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek
legbiztosabb és leghatékonyabb orvosa.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenytetnek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg **MOLL A.** védjeggyel
aláírását tünteti fel és a doboz feliratú ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapítók
bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek
legbiztosabb és leghatékonyabb orvosa.

Ára egy eredeti üveg ónozott ára 90 kr.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzöllyavas szikszó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kora gyermek
mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét birtokos
s egyszerűsággal és gyorsan fogfájás ellen. Egy Moll A. védjeggyel ellátott
üveg ára 60 kr.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíttethetők.
A raktárakban tessék határozottan **MOLL A.** aláírásával és védjeggyel
ellátott készítményeket kérni.

Raktár Kolozsvárt: Székly Miklós, Wolff J. gyógyszerész, Dezső
Nik Ferencz. — Maros-vásárhely: Bucher Károlynál. — N. E. E. E.
Kovács József gyógyszer. — S.-A.-Ujhely: Malarsik G. 375. 1—26.

Újabb árleszállítás!!

— Üzlet teljes felhagyása miatt törvényes végeladás! —

Féláron

szerezheti be bárki teljes szükségletét. Hallatlan olcsó árakban, óriási
választék a legszebb tavaszi és nyári czikkekben.

Legszebb voile	13 krtól,
Oxfordok	12 krtól,
Szóttesek	16 krtól,
Pikék	28 krtól,
Atlasz szaten	26 krtól,
Női ruhaszövet	25 krtól,

**Pamutvásznak.
Sifonok.
Asztal-neműek.
Ágygarniturok.
Paplanok.
Függönyök.**

Női, férfi fehérneműek- és bélések áruk, és még számos ezerféle hasznos czikk.

Összes áruraktár berendezéssel együtt eladó.

Hirdetésem valódiságáról személyesen lehet meggyőződni.

326. 5—25.

Ismételadónak nagy árendeméni.

NOVÁK ALBERT

Hid, utca-Ferenczy-palota.